

Uchwała Zebrania Prokuratorów Prokuratury Krajowej w sprawie działań Prokuratora
Generalnego dotyczących Krajowej Rady Prokuratorów przy Prokuratorze
Generalnym z dnia 28.12.2023 r.

Zebranie Prokuratorów Prokuratury Krajowej działając na podstawie art. 45 pkt 4 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze, wyraża sprzeciw wobec działań podejmowanych przez Prokuratora Generalnego odnoszących się do zmiany składu Krajowej Rady Prokuratorów – w trakcie trwającej kadencji.

W dniu 15 grudnia 2023 r. do Prokuratury Krajowej wpłynęły pisma Prokuratora Generalnego o odwołaniu ze składu KRP Prokuratora Prokuratury Krajowej dr hab. Czesława Kłaka, Prokuratora Prokuratury Krajowej w stanie spoczynku dr. Grzegorza Ocieczka, Prokurator Prokuratury Krajowej Beaty Sobieraj – Skoniecznej, Prokuratora Prokuratury Krajowej Michała Ostrowskiego oraz Prokuratora Prokuratury Krajowej Adama Zbieranka. Jako podstawę prawną Prokurator Generalny wskazał art. 42 § 6 pkt 4 przywołanej powyżej ustawy.

Zebranie Prokuratorów Prokuratury Krajowej stwierdza, że Prokurator Generalny nie był uprawniony do podjęcia tych działań, gdyż, stosownie do art. 42 § 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze Krajowa Rada Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym składa się z:

- 1) Prokuratora Krajowego;
- 2) 4 przedstawicieli wybranych przez zebranie prokuratorów Prokuratury Krajowej, w tym co najmniej jednego wykonującego czynności w Departamencie do Spraw Przeszeczności Zorganizowanej i Korupcji oraz jednego wykonującego czynności w Departamencie do Spraw Wojskowych;
- 3) przedstawiciela wybranego przez zebranie prokuratorów Instytutu Pamięci Narodowej;
- 4) przedstawicieli wybranych przez zgromadzenia prokuratorów w prokuratorach regionalnych – po jednym z każdej prokuratury regionalnej;
- 5) 5 prokuratorów powołanych przez Prokuratora Generalnego, w tym co najmniej jednego w stanie spoczynku.

Z przywołanego powyżej przepisu wynika, że poza Prokuratorem Krajowym

wchodzącym w skład KRP ex lege, w jej skład wchodzi członkowie z wyboru (art. 42 § 1 pkt 2 – 4) oraz z powołania (art. 42 § 1 pkt 5). W odniesieniu do członków z wyboru jednoznacznie przesądzone, że są oni „przedstawicielami” gremium dokonującego wyboru. Ustawodawca nie posłużył się natomiast sformułowaniem „przedstawiciele” wobec 5 członków Krajowej Rady Prokuratorów powołanych przez Prokuratora Generalnego, poprzestając jedynie na wskazaniu organu powołującego.

Dokonując wykładni literalnej (*idem dixit quod voluit*) oraz systemowej uznać należy, że członkowie Rady powoływani przez Prokuratora Generalnego po pierwsze nie pochodzą „z wyboru”, a po drugie nie są „przedstawicielami” organu powołującego, a założenia takiego – ze względu na art. 7 Konstytucji RP z 2 kwietnia 1997 r. nie można domniemywać. Gdyby taka była intencja ustawodawcy, przyjąłby w tym zakresie analogiczne rozwiązanie, jak w art. 42 § 1 pkt 2,3 i 4 Prawa o prokuraturze.

Jednocześnie wskazać należy, iż art. 42 § 6 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawa o prokuraturze precyzuje, że mandat wybieranego członka Krajowej Rady Prokuratorów wygasa przed upływem 4 – letniej kadencji w razie: 1) śmierci; 2) zrzeczenia się mandatu; 3) złożenia niezgodnego z prawdą oświadczenia lustracyjnego stwierdzonego prawomocnym orzeczeniem sądu; 4) odwołania przez organ, który dokonał wyboru; 5) wygaśnięcia albo rozwiązania stosunku służbowego. Ustawodawca nie przewidział możliwości odwołania członka Rady wchodzącego w jej skład na podstawie powołania. Prawo o prokuraturze przewiduje jedynie – w odniesieniu do takiego członka Rady – kompetencję pozytywną Prokuratora Generalnego, jaką jest powołanie. Czym innym jest „wybór”, a czym innym „powołanie”. Kierując się zasadą wykładni językowej, że „różnym zwrotom nie należy nadawać tego samego znaczenia” nie jest możliwe utożsamianie wskazanych instytucji prawnych. Regulacja, o której mowa w art. 42 § 6 pkt 4 Prawa o prokuraturze nie ma zastosowania do powołanych przez Prokuratora Generalnego członków Rady.

Krajowa Rada Prokuratorów jest organem kadencyjnym, a jej kadencja trwa 4 lata (art. 42 § 5 Prawa o prokuraturze). Oznacza to, że kadencja członków wybranych i powołanych wynosi 4 lata (w przypadku Prokuratora Krajowego członkostwo w Radzie wynika z pełnionej funkcji), a wygaśnięcie mandatu może nastąpić jedynie

w przypadkach określonych w ustawie, wśród których nie ma odwołania członka KRP powołanego przez Prokuratora Generalnego.

Mając powyższe na względzie Zebranie Prokuratorów Prokuratury Krajowej stwierdza, że "odwołania" ww. Prokuratorów Prokuratury Krajowej nie wywołały skutków prawnych, tj. nie zostali oni skutecznie odwołani ze składu Rady albowiem wskazana przez Prokuratora Generalnego podstawa prawna nie odnosi się do członków Rady, którzy są powoływani w jej skład. W konsekwencji nie doszło również do zgodnego z prawem powołania „nowych” 5 prokuratorów w skład Rady, nie wystąpił bowiem wakat umożliwiający podjęcie takiej decyzji.

podpis na oryginale